

Helsinki 25.11.2015

Dnro 4903/5/15

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

sähköpostiosoitteet:

hare@intermin.fi
ja
maahanmuutto-osasto@intermin.fi

Viite: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamiseksi

LAUSUNTO

Sisäministeriössä on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi kansainvälisen suojelun antamista koskevia säännöksiä sekä tehostettaisiin kansainvälisen suojelun antamista koskevan päätöksen tiedoksiantoa. Lisäksi muutettaisiin maksullisten oleskelulupien käsittelymaksun perimistä koskevaa sääntelyä.

Ulkomaalaislakia muutettaisiin siten, että humanitaarisen suojelun perusteella myönnettävää oleskelulupaa koskevat säännökset kumottaisiin. Ehdotuksen tarkoituksena on, että Suomen lainsäädäntö ei tässä asiassa eroaisi Euroopan unionin ja muiden EU:n jäsenvaltioiden säännöksistä.

Pidän yhteisen eurooppalaisen turvapaikkapolitiikan kannalta hyvänä, että Suomen lainsäädäntö pyritään saattamaan yhdenmukaiseksi muiden EU-maiden lainsäädännön kanssa. Minulla ei ole myöskään huomautettavaa siitä, että kansainvälistä suojelua koskevan päätöksen tiedoksiantoa tehostetaan esityksessä kuvatulla tavalla.

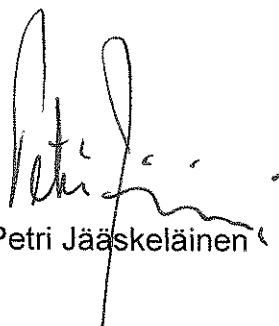
Kiinnitän kuitenkin huomiota seuraavaan seikkaan. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi todetaan, että toissijaisen suojelun antamisen edellytyksiä harkittaessa tulee ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisut. Esityksen perusteluissa tulisi samassa yhteydessä nähdäkseni viitata myös Euroopan ihmisoikeustuomioistui-

men ihmisoikeussopimuksen 3 artiklaan liittyvään ratkaisukäytäntöön, mikä on myös otettava huomioon toissijaisen suojelun tarvetta arvioitaessa.

Oikean kokonaiskuvan antamiseksi hallituksen esityksessä tulisi ottaa huomioon se, että Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan tarjoama halventavaa ja epäinhimillistä kohtelua vastaan antama suojelu voi joissain tilanteissa olla laajempaa kuin määritelmädirektiivin perusteella annettava suojelu, mihin Euroopan unionin tuomioistuin on ottanut kantaa. Kuinka menetellään esimerkiksi tilanteessa, jossa turvapaikanhakija on syyllistynyt ulkomaalaislain 88 §:ssä tarkoitettuun törkeään rikokseen, mutta häntä ei voida Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan perusteella poistaa maasta?

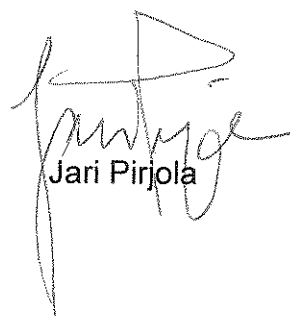
Euroopan ihmisoikeustuomin on myös todennut (Chahal v. United Kingdom, 15.11.1996), että Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan tarjoama suojelu maasta poistamista vastaan on "laajempi" kuin Geneven pakolaissopimuksen tarjoama suojelu. Tämä johtuu siitä, että ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan antama suojelu on ehdotonta, eikä siihen voida soveltaa ns. poissulkemislauseketta (ulkomaalaislain 88 §:n 2 momentti).

Oikeusasiamies

Petri Jääskeläinen

Vanhempi
oikeusasiamiehensihteeri

Jari Pirjola